

Till
Karin Järplid Linde
Avdelningschef
Utvärderingsavdelningen
Universitetskanslerämbetet

Åtgärdsredovisning gällande forskarutbildning i psykologi

Av bifogade filer framgår Linnéuniversitetets åtgärdsredovisning vid uppföljning av utbildningsutvärdering gällande forskarutbildning i psykologi.

Peter Aronsson
Rektor, Linnéuniversitetet

Universitetskanslersämbetets utbildningsutvärderingar

Åtgärdsredovisning vid uppföljning av utbildning på forskarnivå

Lärosäte: Linnéuniversitetet

Forskarutbildningsämne: Psykologi

Licentiatexamen: ja

Doktorsexamen: ja

Mallen för åtgärdsredovisning ska användas av lärosäten vars utbildningars kvalitet har blivit ifrågasatt i UKÄ:s utbildningsutvärdering. Mallen består av de bedömningsområden som ingår i utbildningsutvärdering:

- **Förutsättningar**
- **Utformning, genomförande och resultat**
- **Doktorandperspektiv**
- **Arbetsliv och samverkan**

Mallen ska användas för de bedömningsområden som erhållit omdömet Inte tillfredsställande. Vilket eller vilka bedömningsområden som inte bedömts som tillfredsställande framgår av UKÄ:s beslut och bedömargruppens yttrande. För de bedömningsområden som bedömts som tillfredsställande ska inte någon redovisning göras.

Instruktioner för uppföljning finns på UKÄ:s webbplats och i dokumentet *Vägledning för uppföljning av utbildningar med ifrågasatt kvalitet* (UKÄ 2018). För information om de bedömningsområden som ingår i utbildningsutvärdering, se *Vägledning för utbildningsutvärdering på forskarnivå* (UKÄ 2016, reviderad 2018).

- Åtgärdsredovisningen indelas i enlighet med rubrikerna som anges nedan. Eventuella underrubriker kan lärosätet fritt besluta om.
- Lärosätet ombeds att först redovisa sin **analys** av bristerna och sedan en **redogörelse av de åtgärder** som genomförts i relation till bristerna.
- Lärosätet ombeds att endast fokusera på den bedömningsgrund eller del av bedömningsgrund som bedömts ha brister. Eventuella bedömningsgrunder eller delar av bedömningsgrunder som inte bedömts ha brister behöver inte redogöras för.
- De åtgärder som redovisas i åtgärdsredovisningen ska vara genomförda och ska beskrivas så att de kan relateras till utbildningens tidigare uppläggning.
- Åtgärdsredovisningen ska kunna stå för sig själv, dvs. den ska inte inkludera länkar. Alla källor ska vara tillgängliga för bedömargruppen vid förfrågan.

- Om åtgärdsredovisningen relaterar till åtgärder som gäller lärar- eller handledarresurser ska tabell över personal fyllas i som bilaga till åtgärdsredovisningen.
- Redovisningen för bedömningsområdet Utformning, genomförande och resultat ska inte överstiga 16 000 tecken (med blanksteg), exklusive mallens rubrik och inledande text. För övriga bedömningsområden gäller max 8 000 tecken (med blanksteg) per bedömningsområde, exklusive mallens rubrik och inledande text. Mallens formgivning och marginaler ska inte ändras.
- Åtgärdsredovisningen och eventuella bilagor laddas upp och registreras i UKÄ Direkt senast det datum som angetts i UKÄ:s beslut. Se Användarmanual för UKÄ Direkt.

Bedömningsområde: Förutsättningar

Redovisa analys av bristerna i utbildningen i relation till bedömningsområdet och redovisa åtgärder vidtagna för att avhjälpa bristerna. Analysera och redogör endast för åtgärder som relaterar till relevanta bedömningsgrunder eller delar av bedömningsgrunder. Tydliggör vad som är nytt i relation till tidigare självvärdering och vilka konkreta förändringar som har genomförts. Relatera till ifylld och bilagd tabell över personal om relevant.

Bedömningsområdet Förutsättningar innehåller följande bedömningsgrunder:

Personal: Antalet handledare och lärare och deras sammantagna kompetens (vetenskapliga/konstnärliga, pedagogiska) är adekvat och står i proportion till utbildningens volym, innehåll och genomförande på kort och lång sikt.

Forskarutbildningsmiljö: Forskningen/den konstnärliga forskningen vid lärosätet har en sådan kvalitet och omfattning att utbildning på forskarnivå kan bedrivas på en hög vetenskaplig/konstnärlig nivå och med goda utbildningsmässiga förutsättningar i övrigt. Relevant samverkan sker med det omgivande samhället både nationellt och internationellt.

(Tidigare bedömningsgrunden Forskarutbildningsämne är borttagen och följs inte upp. Tidigare bedömningsgrunder B om systematisk uppföljning, åtgärder och återkoppling följs inte upp eftersom aspektområdet Uppföljning, åtgärder och återkoppling har fått omdömet Tillfredsställande.)

- UKÄ har i sitt beslut ifrågasatt forskarutbildningsmiljön enligt följande: ”miljön är sårbar på grund av det stora antalet handledare som är externa samt på grund av de fåtaliga doktoranderna av vilka några likaledes är externa. Detta skapar problem när det gäller anordnandet av kurser som är integrerade i forskarutbildningen”.

Analys av bristerna: UKÄ:s ifrågasättande grundar sig på den situation som gällde under den period självvärderingen omfattade dvs HT 2016. Forskarutbildningen hade då åtta doktorander varav tre var externa i betydelsen att de, liksom deras handledare, hade sin ordinarie arbetsplats utanför Linnéuniversitetet (LNU). Det låga antalet doktorander med daglig forskning/utbildning vid LNU gjorde det då svårt att erbjuda kurser vid lämpliga tidpunkter avseende doktorandernas utbildningsprocesser.

Vidtagna åtgärder: Till följd av disputationer återstod endast tre av de doktorander som var verksamma under utvärderingsperioden år 2016 vid ingången av år 2019. Dessa beräknas disputeras under 2019. Två av dem har sin anställning och sin handledare vid LNU. Rekrytering av nya doktorander pågår kontinuerligt. Sedan 2016 har sex nya doktorander rekryterats som alla har sin arbetsplats liksom sin handledning vid LNU. Således är nu åtta doktorander verksamma med sin arbetsplats och handledning vid LNU. En doktorand återstår som är extern och har extern handledare. Denna doktorand tillhör gruppen som rekryterades 2011 och beräknas disputeras under ht 2019.

- UKÄ har i sitt beslut ifrågasatt forskarutbildningen gällande doktorandernas och handledarnas ämnesmässiga bakgrund enligt följande: ”Doktorander behöver inte ha någon bakgrund inom psykologiämnet och samtliga handledare har inte heller det – eller har en begränsad sådan exempelvis inom medicinsk psykologi. Detta väcker således frågor kring handledarnas kompetens att

handleda doktorander i psykologi, vilket kan utgöra ett problem särskilt med tanke på att det inte erbjuds några fördjupande kurser i psykologisk teori”.

Analys av bristerna: De nuvarande huvudhandledarna är alla filosofie doktorer och professorer i psykologi (se tabellbilaga). De tre professorer som antagit nya doktorander efter år 2011 leder alla aktivt pågående forskningsprojekt där psykologiämnet är väl förankrat och definierat, i vilka doktorandernas avhandlingsarbete ingår. Gällande doktorandernas förankring i psykologiämnet angav den gällande allmänna studieplanen 2016 att det för särskild behörighet krävdes ”..minst 90 högskolepoäng i ämnet psykologi eller i ämnen som anknyter till utbildningen på forskarnivå i psykologi, eller motsvarande kunskaper förvärvade i någon annan ordning inom eller utom landet samt nödvändiga språkkunskaper eller andra villkor som betingas av utbildningen”. Formuleringen ”eller i ämnen som anknyter till utbildningen på forskarnivå i psykologi” riskerade att skapa otydlighet i kravet på förankring i psykologiämnet och öppnade för möjligheten att anta doktorander utan sådan förankring. Gällande kursutbudet var endast vetenskapsteori och vetenskaplig metod obligatoriska i den allmänna studieplan som gällde 2016. Detta förstärkte ytterligare risken att doktorander kunde fullgöra forskarutbildningen med bristfällig ämnesförankring.

Vidtagna åtgärder: För att säkerställa doktorandernas förankring i ämnet har den allmänna studieplanen reviderats (2018-10-25) gällande dels de särskilda behörighetskraven och dels de obligatoriska kurserna (se bilaga 1, ASP dnr 2018/2642-4.1.1.2).

I avsnittet om särskild behörighet har formuleringen ändrats till ”-minst 90 högskolepoäng i ämnet psykologi varav minst 30 högskolepoäng på avancerad nivå eller motsvarande kunskaper förvärvade i någon annan ordning inom eller utom landet samt språkkunskaper eller andra villkor som betingas av utbildningen. Formuleringen ”eller i ämnen som anknyter till utbildningen på forskarnivå i psykologi” har således tagits bort.

Kravet på obligatoriska kurser har utökats från att tidigare endast omfatta vetenskapsteori och vetenskaplig metod till att även omfatta kurser motsvarande 30 hp inom psykologins kärnområden. Ett kurspaket har skapats som består av fyra delkurser om vardera 7.5 hp. Kurserna är hämtade från Masterprogrammet/psykologprogrammet men har anpassats och fått kursplaner och examinationsformer specifikt utformade för forskarutbildningen. De nu gällande kurserna har inriktningar mot psykologins framväxt, utveckling och aktuella forskningsfronter inom socialpsykologi (dnr 2019/480-4.1.2.1; bilaga 2), biologisk psykologi (dnr 2019/478-4.1.2.1; bilaga 3), kognitiv psykologi (dnr 2019/479-4.1.2.1; bilaga 4) och klinisk psykologi (dnr 2019/481-4.1.2.1; bilaga 5).

Genom att dels förtydliga behörighetskraven i den allmänna studieplanen och dels utöka den obligatoriska kursdelen i forskarutbildningen har vi säkerställt doktorandernas förankring i ämnet.

- UKÄ har i sitt beslut ifrågasatt lämpligheten i att ”*externa doktorander inte har en arbetsplats vid universitetet*”.

Analys av bristerna: Eftersom de doktorander som år 2016 hade sin arbetsplats utanför universitetet, med undantag av en doktorand, nu har disputerat har problemet med ovanstående brist försvunnit.

Vidtagna åtgärder: Samtliga doktorander, inklusive den doktorand som fortfarande är extern, har en arbetsplats vid universitetet med tillgång till samma stödfunktioner som övrig personal gällande t ex bibliotek och IT-stöd. Doktorander som rekryteras i framtiden kommer alltid att erhålla en sådan arbetsplats.

- UKÄ bedömer det som problematiskt att flera av doktoranderna ”... *inte under dagarna befinner sig vid Linnéuniversitetet och dessutom har externa handledare som själva i begränsad utsträckning är integrerade i forskningsmiljön vid Linnéuniversitetet* ”UKÄ ställer sig bakom bedömargruppens rekommendation att lärosätet ska ”*ompröva sin policy beträffande att ha externa doktorander med likaledes externa handledare*”.

Analys av bristerna: År 2016 var tre av åtta doktorander externa och vistades under sina arbetsdagar vanligtvis inte vid LNU. Under 2018 disputerade två av dessa tre doktorander och alla nyintagna doktorander har sin arbetsplats vid LNU och handleds av forskare vid LNU. Således är endast en doktorand nu extern och denna kommer att disputeras under 2019.

Vidtagna åtgärder: Policyn gällande handledning har ändrats för att stärka den lokala vetenskapliga miljön (bilaga 6, Policydokument dnr 2019/490-1.1.1). Den nya policyn innebär att alla doktorander som antas ska ha en handledare och en biträdande handledare som är anställd och verksam vid LNU. För att förstärka doktorandernas aktiva deltagande vid LNU har också nya arbetsrutiner utvecklats som innebär att doktoranderna kontinuerligt deltar, dels vid sk Avhandlingsdagar (bilaga 7, Avhandlingsdagar dnr 2019/490-1.1.1), då de träffas och arbetar tillsammans under närvaro av en eller flera seniora forskare vid institutionen och dels att de förväntas närvara och aktivt delta vid institutionens sk Högre seminarier (bilaga 8, Riktlinjer för seminarieverksamhet, revision 2, dnr 2019/490-1.1.1) där de också årligen förväntas presentera sin egen forskning.

Bedömningsområde: Utformning, genomförande och resultat

Redovisa analys av bristerna i utbildningen i relation till bedömningsområdet och redovisa åtgärder vidtagna för att avhjälpa bristerna. Analysera och redogör endast för åtgärder som relaterar till relevanta bedömningsgrunder eller delar av bedömningsgrunder. Tydliggör vad som är nytt i relation till tidigare självvärdering och vilka konkreta förändringar som har genomförts.

Bedömningsområdet Utformning, genomförande och resultat innehåller följande bedömningsgrunder:

Ingen uppföljning.

(Tidigare bedömningsgrund B om systematisk uppföljning, åtgärder och återkoppling följs inte upp eftersom aspektområdet Uppföljning, åtgärder och återkoppling har fått omdömet Tillfredsställande.

Bedömningsområde: Doktorandperspektiv

Redovisa analys av bristerna i utbildningen i relation till bedömningsområdet och redovisa åtgärder vidtagna för att avhjälpa bristerna. Analysera och redogör endast för de åtgärder som relaterar till relevanta bedömningsgrunder eller delar av bedömningsgrunder. Tydliggör vad som är nytt i relation till tidigare självvärdering och vilka konkreta förändringar som har genomförts.

Bedömningsområdet Doktorandperspektiv innehåller följande bedömningsgrunder:

Ingen uppföljning.

Bedömningsområde: Arbetsliv och samverkan

Redovisa analys av bristerna i utbildningen i relation till bedömningsområdet och redovisa åtgärder vidtagna för att avhjälpa bristerna. Analysera och redogör endast för de åtgärder som relaterar till bedömningsgrunden eller delar av bedömningsgrunder. Tydliggör vad som är nytt i relation till tidigare självvärdering och vilka konkreta förändringar som har genomförts.

Bedömningsområdet Arbetsliv och samverkan innehåller följande bedömningsgrund:

Ingen uppföljning.

(Tidigare bedömningsgrunder B om systematisk uppföljning, åtgärder och återkoppling följs inte upp eftersom aspektområdet Uppföljning, åtgärder och återkoppling har fått omdömet Tillfredsställande.)